

RESPONSABILITAT SOCIAL UNIVERSITÀRIA I BENESTAR COMUNITARI

16. Igualtat i Diversitat

La Universitat, reflex de la societat en què vivim s'ha tornat més plural, diversa i digital i requereix que les institucions acadèmiques ens adaptem per tal de mantenir un paper referent i d'agent de canvi. En aquest context, els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, en particular els Objectius 4, Educació de Qualitat, i 5, Igualtat de Gènere, adquireixen una importància cabdal. Les universitats han d'integrar aquests objectius en les seves polítiques i pràctiques per contribuir a un futur més just i sostenible, i per assegurar així la seva rellevància i impacte en una societat en constant evolució.

El concepte de la igualtat de gènere implica la condició de ser iguals homes i dones en les possibilitats de desenvolupament personal i de presa de decisions, sense les limitacions imposades pels rols de gènere tradicionals, per la qual cosa els diferents comportaments, aspiracions i necessitats de dones i d'homes són igualment considerats, valorats i afavorits. La diversitat és un concepte que es refereix a les diferents habilitats, qualitats i experiències que té una persona. És allò que ens fa únics. La inclusió, en canvi, és acceptar i valorar aquesta diferència de cada persona. És per això que la diversitat inclusiva fomenta el benestar i proporciona un sentiment de seguretat que fa que la persona se senti tranquil·la i segura, i això implica que es pugui desinhibir i concentrar els seus esforços en el seu aprenentatge, en el seu lloc de treball i en el seu desenvolupament com a persona.

Més enllà dels valors ètics, **garantir la Igualtat, la inclusió, la diversitat i la no discriminació esdevé una obligació legal per a totes les institucions i, especialment en els contextos universitaris, agents clau en la formació de la ciutadania i la formulació de polítiques i practiques transformadores, interseccionals, inclusives i diverses.**

Objectiu 51. Garantir i promoure una governança de la igualtat, la inclusió i la diversitat des d'una perspectiva transversal, interseccional i efectiva a tota la comunitat universitària

Fites assolides 2020-2024

- Ser determinants en el sistema universitari català en Igualtat i diversitat, amb la presidència de la comissió del CIC Dones i Ciència.
- Creació de la Comissió d'Igualtat i Responsabilitat Social Universitària, CIRSU, delegada del Consell de Govern.
- Creació del Servei d'Igualtat i Diversitat.
- Reforç del marc normatiu relatiu a la igualtat i a la inclusió en tots els col·lectius que integren la comunitat universitària.
- Aprovació de la modificació del Protocol contra l'Assetjament i adaptació al Protocol Guia de la Generalitat (desembre 22), fent-lo més àgil i eficaç amb circuits i terminis més curts.
- Aprovació del I Pla d'Igualtat laboral i del V Pla d'Acció Plurianual en Polítiques d'Igualtat de la UAB.
- Aprovació del Protocol de prevenció de la conducta suïcida i la salut mental a la UAB.

Compromisos 2024-2030

- Establir els eixos, indicadors i objectius per al nou Pla d'inclusió i de no discriminació de la UAB, d'acord amb el Pla d'Inclusió i Diversitat de les Universitats Catalanes, PIDUC.
- Enfortir les unitats amb competències en matèria d'inclusió i diversitat i dotar-les dels recursos necessaris.
- Fomentar l'ús i la implementació d'estàndards i protocols en matèria d'igualtat, diversitat i inclusió.
- Promoure la participació activa de tots els col·lectius de la comunitat universitària en matèria d'inclusió i diversitat, amb equips i contextos de treball diversos i inclusius.
- Impulsar la implementació efectiva del I Pla Igualtat i del V Pla d'Acció de Polítiques d'Igualtat de la UAB.
- Reconèixer la dedicació de la persona responsable d'inclusió de centre i repensar la dedicació en matèria d'igualtat i diversitat.
- Incorporar els criteris d'inclusió i diversitat en la presa de decisions.
- Millorar els mecanismes per identificar, prevenir i abordar situacions de discriminació i d'assetjament.

Objectiu 52. Garantir una universitat inclusiva i diversa

Fites assolides 2020-2024

- Aprovació del Reglament d'igualtat d'oportunitats de l'estudiantat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Aprovació del Protocol d'ajustos curriculars per a l'estudiantat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Incorporació d'una persona de suport per al professorat amb estudiants amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Incorporació de la inclusió, el disseny universal per a l'aprenentatge i l'accessibilitat a la formació estable del PDI.
- Creació d'un grup d'ajuda mútua per a l'estudiantat amb trastorns d'espectre autista.

Compromisos 2024-2030

- Fomentar l'ús del disseny universal en els actes, les activitats, la docència i la recerca que es porten a terme a la Universitat, amb la incorporació de continguts d'aprenentatge relatius al disseny universal en totes les titulacions.
- Fomentar i incorporar la perspectiva d'inclusió i diversitat amb un enfocament interseccional en tots els serveis universitaris, incloses la docència, la recerca i la transferència.
- Incorporar criteris d'inclusió i diversitat en els processos de selecció, retenció, promoció i desenvolupament professional de les persones.
- Garantir l'accessibilitat i els principis del disseny universal per a l'aprenentatge en tots els estudis de la Universitat.
- Garantir l'aplicació dels ajustos curriculars a l'estudiantat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Vetllar perquè les empreses i els centres de pràctiques amb qui ens relacionem siguin inclusius, diversos i accessibles i respectin els principis d'igualtat de tracte i no-discriminació.

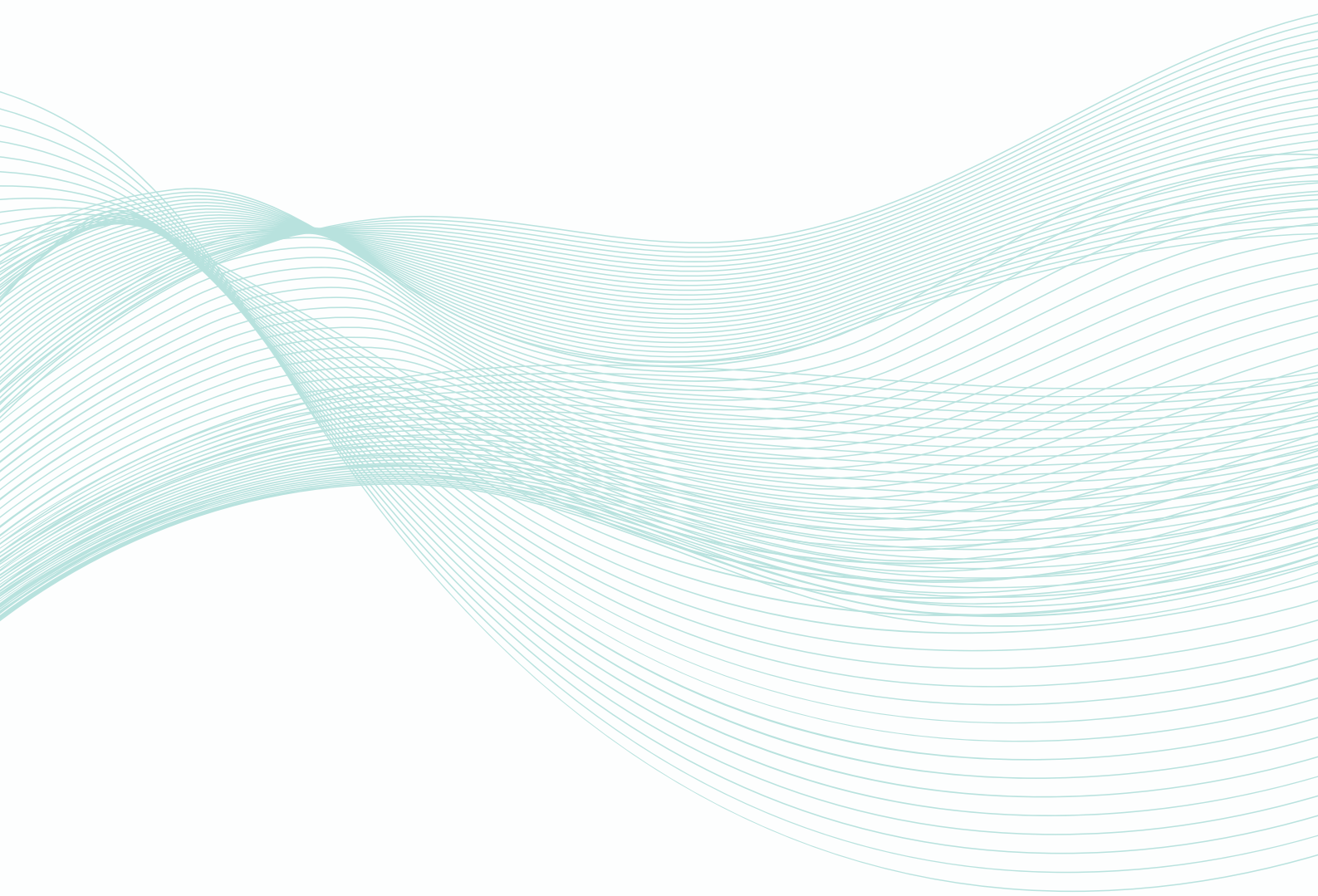
Objectiu 53. Disposar d'espais acollidors que garanteixin la diversitat inclusiva

Fites assolides 2020-2024

- Modificació de la senyalització perquè hi hagi lavabos sense identificació de gènere a tots els centres.
- Establiment de lavabos específics per fer ús de la copa menstrual.

- Ampliació de les zones de convivència amb taules i carpes a l'exterior de les facultats.
- Creació d'espais per a grups de suport entre iguals: experiència pilot en estudiants de Doctorat.

Compromisos 2024-2030

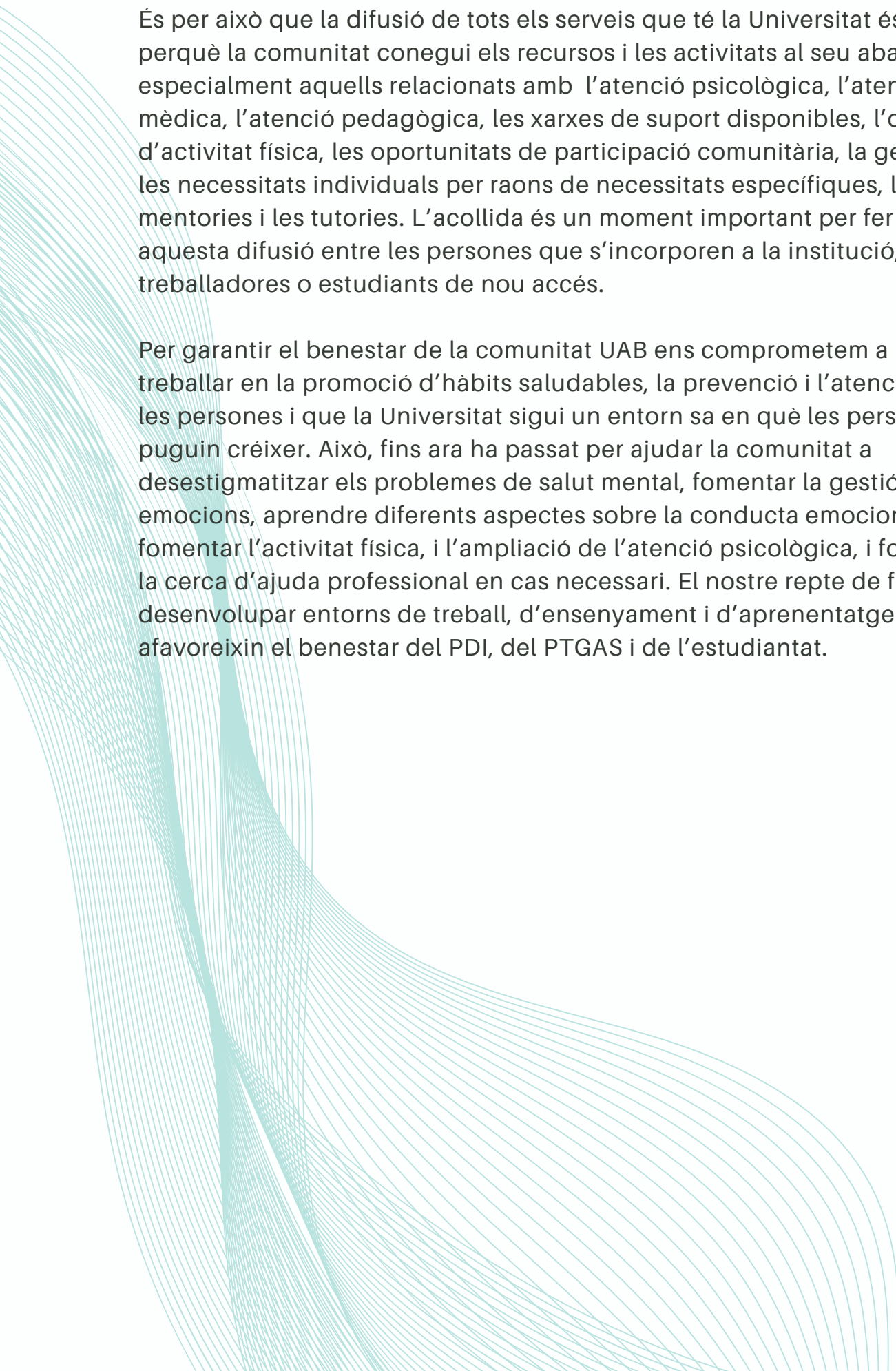
- Assolir l'accessibilitat en els espais físics, creant entorns acollidors.
 - Disposar de mecanismes de seguiment i control d'incidències vinculades als espais i estructures físiques.
 - Garantir l'accessibilitat en els entorns virtuals per a l'estudiantat, el PDI i el PTGAS.
 - Garantir l'accessibilitat comunicativa en tots els àmbits de la Universitat.
 - Transversalitzar la perspectiva d'inclusió i diversitat en la comunicació de la Universitat en tots els àmbits, tant als canals interns com als externs.
 - Facilitar espais de diàleg, col·laboració i cocreació d'iniciatives en matèria d'inclusió i diversitat.
-

17. Benestar

El benestar de les persones que integren la nostra comunitat és una prioritat. En els últims anys s'han detectat nivells molt baixos de benestar emocional en alguns sectors de la població, especialment entre la població jove. En l'àmbit universitari, on la població jove és majoritària, aquesta situació pot tenir implicacions en l'aprenentatge i en el desenvolupament de les persones. Les causes dels problemes de benestar entre aquesta comunitat poden ser molt diverses: situacions socioeconòmiques vulnerables, sentiment d'aïllament, problemes familiars, pressió social, estrès i ansietat. Les conseqüències en què pot derivar una situació de baix benestar són l'aïllament social, l'augment de trastorns alimentaris, les autolesions i, fins i tot, els intents de suïcidi. I tot això, òbviament, repercuteix directament en el rendiment acadèmic i pot derivar en l'abandonament dels estudis.

En l'àmbit laboral, el benestar de les persones treballadores permet garantir un clima de seguretat emocional, de benestar físic i mental que, més enllà de les mesures assolides com el teletreball o el temps reconegut per a les cures individuals, ha de ser plantejat també amb mesures a escala col·lectiva. Aquest benestar s'ha d'assolir des de diferents perspectives, oferint a la nostra comunitat experiències de creixement personal, relacions positives, autonomia i motivació, i pot anar canviant en funció de factors ben diversos, com la salut física, les experiències vitals o altres condicions que poden contribuir a donar seguretat o, al contrari, fer que la persona se senti en una situació de risc.

Hi ha aspectes que intervenen en la sensació del benestar de les persones, com disposar de xarxes de suport, tenir una vida saludable i disposar de serveis de suport.

És per això que la difusió de tots els serveis que té la Universitat és clau perquè la comunitat conegui els recursos i les activitats al seu abast — especialment aquells relacionats amb l’atenció psicològica, l’atenció mèdica, l’atenció pedagògica, les xarxes de suport disponibles, l’oferta d’activitat física, les oportunitats de participació comunitària, la gestió de les necessitats individuals per raons de necessitats específiques, les mentories i les tutories. L’acollida és un moment important per fer aquesta difusió entre les persones que s’incorporen a la institució, siguin treballadores o estudiants de nou accés.

Per garantir el benestar de la comunitat UAB ens comprometem a treballar en la promoció d’hàbits saludables, la prevenció i l’atenció de les persones i que la Universitat sigui un entorn sa en què les persones puguin créixer. Això, fins ara ha passat per ajudar la comunitat a desestigmatitzar els problemes de salut mental, fomentar la gestió de les emocions, aprendre diferents aspectes sobre la conducta emocional, fomentar l’activitat física, i l’ampliació de l’atenció psicològica, i fomentar la cerca d’ajuda professional en cas necessari. El nostre repte de futur és desenvolupar entorns de treball, d’ensenyament i d’aprenentatge que afavoreixin el benestar del PDI, del PTGAS i de l’estudiantat.

Objectiu 54. Impulsar accions que ajudin a millorar el benestar emocional de la comunitat UAB

Fites assolides 2020-2024

- Creació del Servei d'Igualtat i Diversitat per tal d'integrar les diferents àrees d'atenció al benestar de l'estudiant i de la resta de membres de la comunitat.
- Creació d'espais de trobada per a tota la comunitat com La Comunitària o la Setmana Saludable i Sostenible.
- Augment del nombre d'hores d'atenció psicològica gratuïta, que ha passat a ser de 80 hores a la setmana.
- Creació de la nova pàgina web de Responsabilitat Social Universitària.
- Elaboració d'un mapeig de tots els serveis, unitats i funcions disponibles als Campus en matèria de benestar.
- Elaboració del Pla de prevenció del suïcidi.
- Sensibilització de la comunitat universitària sobre la problemàtica de la salut mental i el suïcidi.
- Informació a tota la comunitat sobre els circuits a seguir en cas de tenir coneixement d'un cas d'ideació, planificació o intent suïcida.
- Disseny del Mapa d'experiència de l'estudiant.

Compromisos 2024-2030

- Augmentar les accions de prevenció entre els col·lectius de PTGAS, PDI, i estudiantat.
- Ampliar el nombre de grups d'ajuda mútua adreçats a l'estudiantat (addiccions, gestió de l'ansietat, estrès i depressió, etc.)
- Impulsar els grups d'ajuda mútua a PDI i PTGAS.
- Disposar d'un punt blau estable a cada centre i a totes les celebracions (el punt blau es relaciona amb la salut mental).
- Millorar la difusió dels recursos disponibles al Campus i fora del Campus.
- Programar tallers permanents sobre qüestions relatives a la salut mental, adreçats a les diverses comunitats de la Universitat: estudiants, PDI i PTGAS.
- Promoure la participació de l'estudiantat en les campanyes de sensibilització.
- Millorar l'experiència de l'estudiant a la Universitat mitjançant una participació activa i una oferta d'activitats que li aportin valor.
- Oferir una porta única per a l'atenció a l'estudiant: atenció psicopedagògica, diversitat i inclusió.

Objectiu 55. Crear un entorn acollidor per a tota la comunitat UAB i promoure una estratègia de benestar mitjançant l'activitat física

Fites assolides 2020-2024

- Transformació de l'Eix central en l'Espai Saludable i Sostenible (Espai SiS), un espai de trobada.
- Ampliació de les zones verdes i les zones de pèrgoles al voltant dels centres.
- Creació d'espais col·laboratius i espais tranquils a les biblioteques.
- Reducció del 50% de la quota del Servei d'Activitat Física per promoure la pràctica esportiva de tota la comunitat.
- Promoció de la pràctica esportiva amb el reconeixement acadèmic de crèdits.
- Buddy Bench (banc de relacions): seients repartits pel Campus on les persones s'asseuen quan necessiten parlar amb algú.

Compromisos 2024-2030

- Crear més espais que facilitin les trobades socials.
- Transformar la Plaça Cívica, a partir d'un procés participatiu, perquè sigui un espai acollidor.
- Incrementar la universalització dels serveis en l'oferta d'activitat física dins del Campus.
- Aprovar el I Pla d'acció per a l'activitat física de la UAB, inclús i amb perspectiva de gènere.
- Ampliar les rutes saludables i els carrils bici al Campus.
- Fomentar l'activitat física a l'aire lliure.
- Crear espais oberts per a la pràctica esportiva lliure.
- Senyalitzar les rutes i camins de la UAB i dissenyar rutes inclusives.

Objectiu 56. Impulsar el benestar emocional de l'estudiantat en el procés d'ensenyament i aprenentatge

Fites assolides 2020-2024

- Impuls de la formació al professorat sobre disseny universal per a l'aprenentatge.
- Creació d'una figura de suport al professorat amb estudiantat amb necessitats específiques de suport educatiu.
- Formació al professorat sobre la gestió de la salut mental a l'aula.
- Implementar el Tercer temps: activitat d'acompanyament dirigida als estudiants de doctorat i investigadors en formació.

Compromisos 2024-2030

- Crear els grups d'ajuda mútua en salut mental adreçats a l'estudiantat de grau amb l'objectiu del suport mutu amb altres persones que hagin passat o passin per la mateixa situació.
- Fomentar la motivació de l'estudiantat mitjançant activitats d'aprenentatge actives i autèntiques.
- Promoure la inclusió i la diversitat, mitjançant el desenvolupament de les competències generals de la UAB i un llenguatge no discriminatori.
- Facilitar les interaccions socials entre estudiants mitjançant l'aprenentatge col·laboratiu i no competitiu.
- Promoure l'autonomia mitjançant criteris d'avaluació explícits i una retroalimentació constructiva que informi sobre l'aprenentatge.
- Oferir tallers sobre la gestió de les emocions.
- Impuls del *Research yourself*: eines per gestionar l'estrès, l'ansietat i les frustracions.

Objectiu 57. Impulsar accions per a la millora del benestar emocional del PDI i del PTGAS

Fites assolides 2020-2024

- Aprovació del Programa de teletreball de PTGAS de la UAB.
- Participació de la UAB en la campanya de la Generalitat de prevenció al suïcidi.
- Augment de la quantitat d'hores d'atenció psicològica al Servei Assistencial de Salut, en coordinació amb l'Àrea de Prevenció i Assistència.

Compromisos 2024-2030

- Millorar els instruments per prevenir i perseguir les situacions d'assetjament laboral i d'abús de poder.
- Oferir tallers sobre la gestió de les emocions.
- Impuls d'estratègies d'autoprotecció (*Research Yourself*): eines per gestionar l'estrès, l'ansietat i les frustracions.
- Creació d'entorns i àmbits on es valorin les persones i la seva contribució a l'organització.
- Elaboració d'enquestes de satisfacció i benestar laboral per tal de garantir un clima de treball positiu i saludable.
- Oferir oportunitats de desenvolupament i de creixement, dins els marges que ens permet la intensa regulació que ens regeix.
- Construir un clima de comunitat i de pertinença.

18. Cultura

El paper de la UAB com a generadora de contingut cultural adreçat tant a la mateixa comunitat com al territori que l'envolta, ha de ser fonamental i prioritari. La cultura com a bagatge en l'aprenentatge universitari ajuda a despertar la curiositat i augmenta l'interès per altres aspectes que fan créixer l'individu en totes les seves dimensions, especialment en la fermesa emocional que ens serà molt necessària en la Universitat del futur. Cal aprofitar la creació cultural de la comunitat UAB per generar noves xarxes culturals entre els diversos col·lectius.

La cultura és canviant en tant que és un reflex del moment que es viu i del canvi social. Hem d'entendre la formació cultural com una de les missions fonamentals de la Universitat i, donat que està en canvi permanent, també ho han d'estar les nostres estratègies per fer arribar a l'estudiantat una base cultural sòlida. La funció de la Universitat és formar persones crítiques i és per això que estimular la sensibilitat per la cultura en totes les seves dimensions contribuirà al desenvolupament de les persones i la seva capacitat creativa.

Per això, **hem d'incrementar la presència i el potencial transformador que té la Universitat en el territori mitjançant la cultura, també la dels creadors que tenim a la UAB.** Innovarem en l'oferta cultural i desenvoluparem mecanismes per respondre a les necessitats de la nostra comunitat, especialment dels més joves.

Volem treballar per continuar ampliant l'oferta cultural i el patrimoni artístic de la UAB. Hem d'impulsar la gestió del museu virtual i dels catàlegs de col·leccions si volem que el nostre patrimoni es preservi en els anys vinents.

Objectiu 58. Incrementar el contingut cultural en la UAB

Fites assolides 2020-2024

- Augment del patrimoni cultural de la UAB amb la compra de diverses obres d'art.
- Organització del BoFestival una experiència cultural d'arts vives en indrets singulars.
- Formar part dels escenaris del Festival Internacional de Blues de Cerdanyola.

Compromisos 2024-2030

- Continuar amb l'aposta d'ampliar l'oferta cultural i de patrimoni al Campus en col·laboració amb els centres.
- Potenciar i ampliar la presència al Campus de l'oferta de teatre, cinema, dansa, música o exposicions, de forma activa i oberta a tota la comunitat.
- Organitzar la Biennial de Teatre de la Xarxa Vives d'Universitats.
- Continuar amb el foment de la presentació d'iniciatives culturals innovadores i, alhora, institucionals amb finançament específic.
- Desenvolupar un pla de lectura en col·laboració amb les Biblioteques.

Objectiu 59. Fomentar la cultura per a la comunitat i el territori

Fites assolides 2020-2024

- Signatura del conveni per a la Creació d'una Càtedra sobre Patrimoni, Tecnologia i Societat amb el Museu Nacional de la Ciència i la Tècnica de Catalunya (MNACTEC) per a la recerca en aquests camps i per a l'inventari i catalogació de les col·leccions de la UAB.
- Connexió del Campus amb el territori amb l'organització d'actes o portant exposicions al Museu d'Art de Cerdanyola (MAC).
- Organització del primer acte cultural de la UAB dins del Campus de les Arts.

Compromisos 2024-2030

- Participar activament al Nou Congrés de Cultura Catalana.
- Fomentar la creativitat i la innovació cultural mitjançant una oferta cultural avançada.
- Continuar amb la itinerància de les exposicions del Campus i promoure altres espais per promocionar la Universitat.

- Fomentar un model d'espais de trobada per a l'experimentació cultural i generació de projectes que es puguin dur a la societat.
- Continuar projectes consolidats i aprofitar el nostre coneixement històric, arqueològic i antropològic per desenvolupar accions culturals més enllà del Campus.
- Promoure una participació més activa de l'estudiantat en la vida cultural del Campus amb activitats extracurriculars.
- Inventariar i digitalitzar el patrimoni de les col·leccions de la UAB per tal d'afegir-lo al Museu virtual de la UAB amb projecció i intercanvi amb altres museus, com ara el MNACTEC.
- Promocionar i fer arribar projectes i esdeveniments artístics que emanin de la UAB (estudiants, professorat, projectes en general) i ampliar l'abast del territori.
- Acollir exposicions i activitats de qualitat a la nostra universitat, per tal de fomentar la cultura del país a la UAB.
- Incrementar les relacions culturals amb els territoris limítrofs i més o menys llunyans per fomentar la cultura catalana.
- Internacionalitzar la cultura catalana i la UAB a través de les relacions internacionals.

